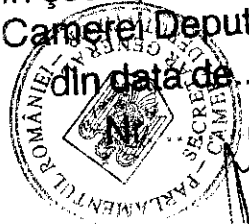

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de

16.03.2010

256

Parlamentul României
Camera Deputaților

R.M. Nr. 256 din 8.03.2010

Parlamentul României Camera Deputaților

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE

Diracția pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală

București, 4 martie 2010
Nr. 55b/196

INFORMARE

**privind vizita în Portugalia a delegației Comisiei pentru muncă
și protecție socială a Camerei Deputaților, conduse de domnul
deputat Victor Paul Dobre, președintele comisiei**

23 – 26 februarie 2010

În perioada 23 – 26 februarie 2010, o delegație a Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, condusă de domnul deputat Victor Paul Dobre, președintele comisiei, a efectuat o vizită în Portugalia, la invitația domnului Antonio Ramos Preto, președintele Comisiei pentru muncă, securitate socială și administrație publică, din Adunarea Republicii Portugheze.

Vizita a avut loc în contextul unor schimburi bilaterale organizate la propunerea domnului deputat Victor Paul Dobre, președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, pentru discutarea cu membrii comisiilor omoloage din Parlamenele unor țări membre ale Uniunii Europene, a unor subiecte de interes comun din domeniul politicilor de muncă (salarii, ajutoare sociale, pensii, etc.).

Din delegație au făcut parte următorii parlamentari: domnul deputat Victor Paul Dobre (PNL), președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială, domnul deputat Cornel Ghiță (PD-L), membru al comisiei, domnul deputat Dan Mircea Popescu (PSD+PC), membru al comisiei, domnul deputat Nini Săpunaru (PNL), membru al comisiei.

Programul vizitei a cuprins convorbiri cu Antonio Ramos Preto, președintele Comisiei pentru muncă, securitate socială și administrație publică, din Adunarea Republicii Portugheze, și cu membri ai comisiei, cu reprezentanți ai conducerii Ministerului Muncii

1/7

și Solidarității Sociale din Guvernul portughez, precum și cu domnul João Proença, secretar general al Uniunii Generale a Lucrătorilor din Portugalia, și cu alți reprezentanți ai conducerii uniunii.

În cadrul întrevederilor, părțile română și portugheză au discutat subiecte de interes comun privind colaborarea parlamentară bilaterală româno-portugheză, sistemul de pensii din Portugalia, asistența socială pe care o oferă statul portughez, măsurile luate de Guvernul portughez pentru combaterea șomajului, crearea de noi locuri de muncă și relansarea economiei, etc.

Convorbirile cu membrii Comisiei pentru muncă, securitate socială și administrație publică, din Adunarea Republicii Portugheze

Cu ocazia convorbirilor cu domnul Antonio Ramos Preto, președintele Comisiei pentru muncă, securitate socială și administrație publică, din Adunarea Republicii Portugheze, și cu membri ai comisiei, a fost evidențiată importanța vizitei la Lisabona a delegației parlamentare române și rolul deosebit al schimburilor de opinii dintre parlamentarii membri ai celor două comisii, privind problemele cu care se confruntă România și Portugalia, în domeniul muncii și protecției sociale, în contextul crizei economice mondiale. În context, domnul deputat Victor Paul Dobre, președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, a subliniat importanța cooperării parlamentare la nivelul comisiilor permanente din forurile legislative română și portughez și a utilizării valențelor diplomației parlamentare pentru dezvoltarea ansamblului relațiilor româno-portugheze. Totodată, s-a precizat că schimburile dintre comisiile de muncă și protecție socială din Camera Deputaților și Adunarea Republicii Portugheze au o contribuție deosebită la întărirea relațiilor dintre România și Portugalia, în acest domeniu.

În cadrul întrevederii, părțile română și portugheză au evidențiat o serie de preocupări comune privind dificultățile economice și sociale prin care trec ambele state, precum sustenabilitatea fondurilor de asigurări sociale și asigurarea unei protecții sociale adecvate cetățenilor. În context, s-a precizat că reforma sistemului de pensii reprezintă o preocupare importantă atât pentru parlamentarii români, cât și pentru cei portughezi. Astfel, s-a precizat că sistemul de pensii portughez are la bază două principii, respectiv, principiul contributivității și principiul solidarității. În Portugalia, în anul 2005, a fost adoptată legislația care asigură reforma asigurărilor sociale, la acea dată obiectivul principal urmărit fiind asigurarea sustenabilității sistemului de pensii, în condițiile în care Portugalia are una dintre cele mai îmbătrânite populații din UE. În prezent, există două sisteme principale de pensii, cel al asigurărilor sociale pentru lucrătorii care își desfășoară activitatea în mediul privat

și cel al asigurărilor sociale pentru administrația publică. Potrivit obiectivului stabilit de legislația în domeniul pensiilor, până în 2015 se va ajunge la convergența celor două sisteme de pensii. Potrivit legislației actuale, cuantumul pensiei reflectă riguros contribuția lucrătorilor, existând o formulă de calcul unică pentru toți lucrătorii. În prezent, 80% din pensiile cetățenilor portughezi au valoarea situată sub cea a salariului minim (475 euro), acest lucru datorându-se faptului că marea majoritate a acestora au fost în timpul vieții active mici negustori, meșteșugari sau agricultori, care nu au contribuit niciodată la sistemul de asigurări sociale.

În ceea ce privește alimentarea fondului de pensii în Portugalia, s-a menționat că fondul de pensii pentru administrația publică este alimentat din contribuțiile lucrătorilor (10%), restul fiind asigurat de bugetul de stat. Fondul de pensii al lucrătorilor din mediul privat este alimentat prin contribuțiile lucrătorilor (11%) și cele ale angajatorului (20,8%). Nivelul pensiei în sectorul public a fost redus de la 90%, la 80%, din media salariilor pe durata a 10 ani, cu nivelul cel mai bun de salarizare, din ultimii 15 ani de activitate. Referitor la alimentarea fondului de pensii, reprezentanții a două partide (Blocul de Stânga - BE și Partidul Comunist Portughez - PCP) au prezentat viziuni diferite față de abordarea consacrată prin lege, aceștia susținând diversificarea surselor de finanțare. BE susține calcularea contribuției companiilor în funcție de cifra de afaceri și nu de numărul de muncitori, iar PCP susține taxarea profiturilor obținute de companii. Din perspectiva PCP este foarte importantă, de asemenea, diversificarea surselor de finanțare și combaterea evaziunii fiscale, economia paralelă reprezentând 12% - 20% din PIB-ul portughez.

În legătură cu asistența socială acordată de statul portughez, gazdele au subliniat faptul că Guvernul portughez a creat numeroase formule de sprijin pentru combaterea sărăciei și sprijinirea familiilor, precum: ajutorul de șomaj, care se acordă pe o perioadă de maximum 3 ani și reprezintă maximum 65% din ultimul salariu; ajutorul social de șomaj, care se acordă după expirarea termenului de 3 ani de ajutor de șomaj, și care se calculează în funcție de situația financiară a familiei, valoarea sa încadrându-se între unul și trei salarii minime pe economie; ajutorul de inserție socială, care reprezintă un ajutor financiar acordat de la bugetul statului pentru familiile aflate în situații grave de sărăcie; ajutorul familial, care constă în asistență financiară de stat, destinat copiilor din familiile sărace, valoarea acestuia depinzând de veniturile medii ale familiei; ajutorul financiar pentru vârstnici, care reprezintă o prestație socială lunară în valoare de 400 euro, acordată bătrânilor aflați în situații economice dificile.

Totodată, s-a menționat că, toți lucrătorii din Portugalia, beneficiază de prevederile legale privind salariul minim național. În același timp, Guvernul portughez finanțează din bugetul de stat construcția unei infrastructuri sociale, formată din creșe (33% din copii au locuri în creșe), case de odihnă și aziluri pentru bătrâni.

În context, s-a evidențiat faptul că Portugalia se confruntă cu o criză economico - financiară, începând cu anul 2008, care se datorează atât crizei internaționale din perioada 2008 - 2009, cât și problemelor structurale interne, iar una dintre consecințele acesteia este, în 2010, o rată a șomajului de 10,1 %. Prin urmare, alături de protejarea familiilor aflate în situații precare, celelalte obiective prioritare ale Guvernului portughez, în materie socială, sunt protejarea locurilor de muncă și crearea de noi locuri de muncă. Astfel, Guvernul portughez a adoptat încă din 2009 un program de măsuri în acest domeniu, care a fost prelungit și în anul 2010, sub titulatura „Inițiativa pentru locuri de muncă 2010”. Acest program include 17 măsuri, care vizează asigurarea menținerii locurilor de muncă actuale, stimularea inserției tinerilor pe piața muncii, crearea de locuri de muncă și combaterea șomajului. Printre aceste măsuri se numără aplicarea unor deduceri din contribuțiile angajatorilor la sistemul de asigurări sociale, destinate IMM-urilor, care angajează persoane cu vârsta de peste 45 de ani, precum și prelungirea perioadei de acordare a ajutorului de șomaj cu o perioadă suplimentară de șase luni.

Convorbirile cu reprezentanții conducerii Ministerului Muncii și Solidarității Sociale din Guvernul portughez

Schimbul de opinii pe care delegația Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, condusă de domnul deputat Victor Paul Dobre, președintele comisiei, l-a avut cu reprezentanții conducerii Ministerului Muncii și Solidarității Sociale portughez a prilejuit un dialog deosebit de interesant privind experiența portugheză în problematica reducerii de personal din sectorul bugetar, modalitățile de susținere din partea statului a creșterii salariului minim, precum și pachetul de măsuri anticriză inițiat de către Guvernul portughez.

În ceea ce privește măsurile de reducere a personalului din sectorul public, s-a precizat faptul că, în anul 2005, Portugalia a inițiat un proces de restructurare a administrației publice, care a avut la bază principiul de nedisponibilizare a niciunui funcționar public. Astfel, din 2005, prin măsuri de pensionare treptată, numărul lucrătorilor s-a redus cu 75000 de persoane. Totodată, Guvernul portughez a creat, prin intrarea în vigoare a Legii Mobilității, sistemul „Bursei de mobilități”, la care participă aproximativ patru mii de lucrători din segmentul public, în special cei proveniți din Ministerul Agriculturii. Astfel, în cazul în care, dintr-o structură se pensionează două persoane, ulterior, se va angaja o singură persoană, prin această bursă a mobilității.

Pe de altă parte, s-a precizat că, între anii 2006-2007 s-a realizat un acord cu partenerii sociali astfel încât, până în 2013, să fie implementate modificările legale în vederea indexării ajutoarelor

sociale în funcție de salariul minim național. În perioada 2005-2010, în Portugalia, salariul minim a crescut de la 350 euro la 475 euro, iar în ultimul an, salariului minim național a crescut de la 450 euro la 475 euro.

În legătură cu măsurile pentru combaterea șomajului, partea portugheză a subliniat că o mare parte a acestora a fost luată în 2009, iar o altă va fi luată în 2010. În continuare, reprezentanții conducerii Ministerului Muncii portughez au menționat că obiectivele prioritare ale Guvernului portughez sunt: protejarea locurilor de muncă existente, crearea de noi locuri de muncă, precum și acordarea unui sprijin special lucrătorilor cu o vârstă mai mare de 40 de ani. Pe de altă parte, s-a amintit că, în vederea sprijinirii reconversiei profesionale, au fost organizate stagii de pregătire și programe speciale de formare. Un lucrător portughez șomer sau aflat într-o perioadă de reconversie profesională primește 70% din salariul său de la asigurările sociale, restul de 30% fiind acordat de către firma la care a lucrat.

În privința măsurilor anticriză luate în Portugalia, s-a precizat că, în perioada de criză economică, Portugalia a reușit să-și atingă obiectivul de a crea 75000 de noi locuri de muncă, dar, din păcate, a pierdut mult mai multe decât au fost prevăzute. Totodată, nici entitățile patronale nu au mai putut face față crizei internaționale. În același timp, au fost luate două măsuri esențiale de protecție socială: mărirea cu 10% a sprijinului financiar pentru șomerii aflați în stare precară și prelungirea cu încă 6 luni, a acordării alocațiilor de șomaj, după expirarea perioadei de 3 ani de șomaj.

Convorbirile cu reprezentanții conducerii Uniunii Generale a Lucrătorilor din Portugalia (UGT)

Cu ocazia convorbirilor cu domnul João Proença, secretar general, al Uniunii Generale a Lucrătorilor din Portugalia, și cu alți reprezentanți ai conducerii uniunii, gazdele au oferit informații privind Consiliului Economic și Social portughez (CES). În context, partea portugheză a prezentat evoluția acestei instituții, precizându-se că, deși în forma actuală, Consiliul Economic și Social portughez a fost inițiat prin Constituția Republicii Portugheze din 1991, dialogul social tripartit funcționează în Portugalia din 1984.

Organul cel mai important al CES este Comitetul Permanent de Concertare Socială (CPCS), prezidat de primul ministru, sau, în lipsa acestuia, de ministrul muncii sau de ministrul finanțelor. CPCS este autonom și are ca principală misiune promovarea dialogului și concertării tripartite între Guvern și partenerii săi sociali, contribuind la: reglementarea relațiilor de muncă, definirea politicilor privind veniturile și prețurile, piața muncii, formarea profesională și protecția socială. În CPCS se discută cele mai importante chestiuni din

domeniile menționate anterior, soluțiile transpunându-se în acorduri între partenerii sociali și Guvern.

În ceea ce privește relația Guvern - partide - sindicate în activitatea legislativă, s-a menționat că aceasta este extrem de complexă, sindicatele având un rol important în procesul de reglementare în materie de muncă, protecție socială etc. De asemenea, un guvern majoritar poate să treacă legile în materie de muncă și protecție socială prin parlament fără a lua în calcul opiniile partidelor de opoziție dacă acestea au fost convenite cu sindicatele. În acest sens, UGT a semnat cu Partidul Socialist de guvernământ acorduri asupra Codului Muncii, asupra legislației privind asigurările sociale și asupra Codului Contributiv, care reglementează prestațiile sociale ale lucrătorilor. De asemenea, UGT își asumă, în numeroase situații, rolul de mediator între partidele politice în diferendele privind legislație specifică.

În privința sistemului de asigurări sociale portughez, gazdele au amintit că, în prezent, în Portugalia sunt în vigoare trei regimuri de pensii: regimul general de pensii, de care beneficiază lucrătorii din sectorul public și privat; regimul public al administrației publice și regimul sistemului bancar, la care cotizează aproximativ jumătate din funcționarii bancari. Din anul 2006, pentru pensionare trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții: vârsta de 65 ani și 40 de ani de activitate și contribuții, vârsta de pensionare fiind egală pentru femei și bărbați. Pe de altă parte, s-a subliniat faptul că, intrarea în vigoare, în 2006, a noii legislații portugheze privind pensionarea nu a condus la recalcularea pensiilor stabilite anterior acestei date. Un element de bază în calcularea pensiei este, alături de contribuția la fondul de asigurări sociale, speranța de viață, calculată de la data pensionării (65 de ani), iar valoarea maximă a unei pensii în sistemul public este de 12 salarii minime.

Vizita în Portugalia a delegației Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, conduse de domnul deputat Victor Paul Dobre, președintele comisiei, a ocazionat un schimb de opinii extrem de interesant pentru ambele părți, privind domeniul de activitate al comisiei, și a confirmat relațiile excelente existente între România și Portugalia, precum și disponibilitatea părților română și portugheză de a colabora, în vederea aprofundării permanente a legăturilor dintre cele două țări.

În vederea continuării dialogului demarat la Lisabona, domnul deputat Paul Victor Dobre, președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, a adresat domnului Antonio Ramos Preto, președintele Comisiei pentru muncă, securitate socială și administrație publică, din Adunarea Republicii Portugheze, invitația de a efectua o vizită oficială la București, în fruntea unei delegații a comisiei, la o dată ce urmează a fi stabilită pe canale diplomatice,

invitație care a fost primită cu multă plăcere de către demnitarul portughez. Totodată, a fost exprimată dorința comună de a continua colaborarea între Comisia pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale portughez, precum și între comisie și Uniunea Generală a Lucrătorilor din Portugalia.

Totodată, interlocutorii români și portughezi au subliniat rolul foarte important al dialogului parlamentar bilateral la nivelul comisiilor de specialitate din Camera Deputaților a Parlamentului României și Adunarea Republicii Portugheze, considerând această vizită ca foarte utilă pentru identificarea unor noi forme de cooperare, spre beneficiul reciproc al celor două părți.

Director,

Luminița Iordăchescu